

Večernik

II. (IX.), štev. 172

Maribor, torek 31. julija 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prašernova ulica št. 4

Zagreb v zastavah, Beograd razburjen

JUTRI BO MED SEJO V BIVŠEM SABORU POČIVALO V ZAGREBU VSE DELO. — POPARJENI HEGEMONISTI. — DAVIDOVIĆ ZAHTEVA ODPSTOP PREDSEDNIKA NARODNE SKUPŠČINE, DR. PERIČA.

BEOGRAD, 31. julija. Situacija je popolnoma v znamenju jutrnjega sestanka okrvavljenih narodne skupščine. V posameznih vladnih klubih se vrše običajne konference, na katerih se razpravlja o skupščinskem delu. Sicer pa se opaža v vseh tukajšnjih političnih krogih precejšnja nervoznost in je splošna pozornost obrnjena na Zagreb, kjer pričakujejo jutri važnih in usodnih sklepov. Resnejši politiki prav nič ne prikrivajo bojazni, da more priti do usodnih dogodkov v državi. Vlada pripravlja svojo deklaracijo, v kateri bo sicer med drugim tudi naglašala svojo resno voljo, da se doseže pomirjenje s hrvatskim narodom, vendar pa nihče ne dvomi, da bodo Hrvati odklonili te prazne besede in prešli k dejanjem. Prihodnji dnevi bodo vsekakor vsled političnih dogodkov v Zagrebu potisnili v ozadje vse ostale politične dogodke. Politična napetost se izraža že na vsakem koraku in v vseh krogih. Tudi današnji beograjski tisk se bavi samo z jutrišnjim sestankom poslancev Kmečko-demokratske koalicije v dvorani bivšega sabora na Markovem trgu, ki mu pripisuje izredno važnost. Značilno je, da je postal beograjski tisk kljub dosedanjim vehementnim napadom na Hrvate, nenadoma, silno rezerviran in nekako prikrito »svari« vlado pred nepremišljenimi koraki.

V Zagrebu samem vlada skrajna napetost in se pričakujejo za jutri o priliki zasedanja KDK v sabornici, velike politične manifestacije in demonstracije. Za skupščinsko sejo v Beogradu vlada popoln desinteresa. Listi naglašajo, da je bila sedanja vlada sestavljena le iz strahu pred bližajočim se procesom proti Puniši Radiću in tovarišem, ki bi pod nevtrarno vlado nedvomno prinesel na dan stvari, ki bodo ostale sedaj tajne. Dr. Korošec, dr. Angjelinović in Stjepan Barić naj bi bili pred našo javnostjo in posebno pred inozemstvom nekak »dokaz«, da baje zainteresirani beograjski politični krogi nimajo nobene možnosti vplivanja na proces. Zanimivo je tudi to, da je odšel Voja Marinković, ki je vrgel nevtrarno vlado še predno je prišlo do nje, na »zdravljenje« v inozemstvo. Očividno boče počakati, da vidi, kako se bodo stvari razvijale, da more potem zopet nastopiti kot nekak »rešitelj države«.

BEOGRAD, 31. julija. Nervoznost v mestu postaja vedno večja. Zdi se, da so hegemonisti že spoznali, da pomeni sestanke stare skupščine usodno provokacijo Hrvatov. Dočim so hegemonisti že včeraj triumfirali, se opaža danes vsepovsod veliko vznemirjenje. V pričakovanju sklepov v Zagrebu je zastalo vse vladno delo, vrše se le neprestana posvetovanja in konference. Demokrati, ki si štejejo v svojo zaslugo, da se bo nadaljevalo delo v okrvavljeni skupščini, so očitno spoznali svojo napako in se skušajo sedaj rehabilitirati s tem, da zahtevajo padec predsednika narodne skupščine, dr. Vinka Periča, čemur

pa se radikali odločno protiviljo. Dopoldne je imel namreč Davidović dolgo konferenco s Peričem in je od njega zahteval, naj na jutrišnji seji v skupščini v svojem govoru po obsodbi zločina obenem najavi tudi svoj odstop. Zemljoradniki bodo imeli danes popoldne sejo, na kateri bodo sklepali o tem, ali naj nadaljujejo z obstrukcijo ali pa tudi oni zapuste parlament. Dr. Korošec je vse dopoldne konferiral z Vukičevićem, nato pa odšel k dvornemu ministru Jankoviću. Splošno pozornost je vzbudila tudi vest, da se kralj nenadoma vrača v Beograd in da je že sinoči odstopoval iz svojega dvorca Han Pijeska v Bosni.

ZAGREB, 31. julija. Povsem drugačno sliko kakor Beograd, nudi prestolnica hrvatskega naroda, ki se mrzlično pripravlja, da čim dostojneje sprejme predstavnike prečanskega ljudstva. Meščani sami so pokrenili akcijo, da bo jutri vse mesto v zastavah in cvetju. Za časa seje poslancev KDK v sabornici bodo zaprti vsi lokali, vse trgovine in obrati, narod pa se bo zbral na Markovem trgu, da manifestira svojo popolno solidarnost s Kmečko-demokratsko koalicijo. Poslanci že prihajajo v Zagreb, Pribečevića ščitijo na vsakem njegovem koraku kolone omladine, da se mu ne zgodi nič žalega.

Poslovni odbor KDK je imel danes od 11.—13. ure sejo, na kateri je razpravljalo o pripravi za jutrišnje sejo. Kakor se doznava, bo prvi del seje, ko bo podal Pribečević obširno poročilo o političnem položaju, javen, poznejša posvetovanja pa bodo tajna. Jutri ne bodo izvršeni še nobeni sklepi. Po Pribečevićeve poročilu o situaciji bodo posamezni poslanci poročali o razpoloženju naroda v svojih volilnih okrožjih. Načelni sklep bodo izvršili šele koncem tedna. V Zagrebu je že polno novinarjev iz Beograda, a tudi iz inozemstva.

BEOGRAD, 31. julija. Danes dopoldne so se po mestu razširile vesti, da se je začelo stanje Stjepana Radića nevarno slabšati in da se je bati katastrofe. Vest je vzbudila razumljivo razburjenje. Po avtentičnih informacijah pa so te vesti zelo pretirane. Radić se počuti subjektivno dobro in je prebil tudi noč razmeroma mirno. Danes je bil izdan sledeči biletin: temperatura zjutraj 37.6, žila 108, respiracija 30. Zdravniki priporočajo bolniku še vedno absoluten mir.

BERLIN, 31. julija. Francoski poslanik je včeraj oficijelno izročil zunanjemu ministru Stresemannu povabilo k svojem časnemu podpisu Kelogove protivojne pogodbe. Stresemann se bo povabilu odzval.

PARIZ, 31. julija. V zvezi z nedavno izjavo Chamberlaina o angleško-francoskem kompromisu glede razorožitve, se doznava, da sta se obe državi sporazumeli v toliko, da bo imela angleška admiraliteta svobodne roke glede razorožitve na morju. Francija pa glede razorožitve na kopnem.

Hrvaški klerikalci o budalosti „Slov. Gospodarja“

ZANIMIV ČLANEK V GLAVNEM ORGANU HRVAŠKIH KLERIKALCEV PROTI BEDASTIM IZPADOM ŽEBOTOVEGA GLASILA.

ZAGREB, 31. julija. Današnja »Narodna Politika«, glavni organ Hrvatske pučke stranke, posestrime Slovenske ljudske stranke, objavlja na drugi strani članek z naslovom: Budalosti »Slovenskega Gospodarja«, nekaj besed Janušu Golcu, v katerem pravi med drugim:

»Mariborski list »Slovenski Gospodar« objavlja v zadnjem času stvari, ki jih večina slovenskega naroda ne more odobravati, pri Hrvatih ne glede na strankino pripadnost pa morejo izzvati slabo kri. Žal nam je, da moramo to pibiti, in to tembolj, ker Hrvati niso dali povoda za take izpade v »Slov. Gospodarju«, listu stranke, ki je znala v najtežjih časih ohraniti večalimanj objektiv-

nost napram Hrvatom.

»Narodna Politika« navaja celo vrsto izpadov »Slov. Gospodarja« proti Hrvatom in Zagrebu in označuje to pisanje kot — budalosti »Slov. Gospodarja«. S posebnim ogorčenjem zavrača zlasti grožnjo Žebotovega glasila »da bo prišla nad Hrvatsko močna roka«, kakor tudi bedasto trditev, da ima makedonska revolucijonarna organizacija, ki stremi po uničenju države, svoj sedež v Zagrebu.

»Narodna Politika« zaključuje članek z besedami: Zadostujejo naj ti primeri, da se vidi, kak duh veje iz »Slov. Gospodarja«. Ne vemo, komu naj koristi tako pisanje, ki samo dokazuje budalost pisca.

Rusi napovedujejo novo svetovno vojno

BUHARIN IZJAVIL, DA PRIPRAVLJA JO EVROPSKE KAPITALISTIČNE DRŽAVE NOVO VOJNO, NAPERJENO V PRVI VRSTI PROTI SOVJ. RUSIJ.

MOSKVA, 31. julija. Na kongresu komunistične internacionale je podal Buharin obširno poročilo o splošnem mednarodnem položaju in še posebej o zunanje-političnem položaju sovjetske Rusije. V zaključnem govoru je naglašal, da se imperijalizem kapitalistično urejenih držav v Evropi intenzivno pripravlja na novo vojno, zlasti na vojno proti sovjetski Rusiji. Zato Rusija ne sme držati križem rok, marveč mora tudi ona sedanjemu mirovno pavo, ki bo trajala samo še par let, čimbolj izkoristiti za lašno obo-rožitev, da ne bo presenečena.

MOSKVA, 31. julija. Zunanji minister Čičerin je poslal rumunski vladi sledečo protestno noto:

Po informacijah sovjetske vlade je odredila rumunska vlada prodajo v Galaciu zbranega materiala, ki je last Rusije. Gre predvsem za parnike bivše rusko-donske paroplovne družbe. Sovjetska vlada smatra ta material le za depozit v Rumuniji in bo zahtevala ob primer-nem času povračilo. Zato že sedaj naj-odločneje protestira proti nameravi prodaji ruske lastnine ter izjavlja, da v slučaju dejanske prodaje ne bo priznala te kupčije in bo vrh tega za odškodnino odredila prodajo vsega rumunskega materiala, nahajajočega se na sovjetskem ozemlju.

Alojzij Neudauer zopet doma

Iz Gornje Radgone nam pišejo: Znani eksponent SLS, bivši oblastni poslanec in župan g. Alojzij Neudauer se je na »pritisk« SLS vendarle vrnil iz Švice, od koder je baje nameraval potovati v Turčijo. Zadnji »Uradni list« poziva vse eventuelne upnike A. N. ter ugotavlja uradno, da so vse njegove obveznosti krite z njegovim premoženjem. Nad vse ganljiva je skrb SLS za možo, ki so njeni stebri; kajti javna tajnost je, da se je Neudauer kot tajnik posojilnice povspel do milijonskega premoženja, ki krije vse obveznosti iz njegovih manipulacij s tujim zadružnim denarjem. Sicer je to popolnoma privatna zadeva A. N. in interna zadeva SLS, tako se namreč danes trobi po vsem ljutomerskem okraju ter dostavlja s povdarkom, da se je sam ministerski predsednik in Neudauerjev rojak g. dr. Korošec s svojim podpisom zavzel, da se reši ugled stranke in njene eksponenta. Velikodušnost SLS, kateri ni para na svetu, je res občudovanja vredna. Obenem pa je način, kako se ta afera spravlja s sveta — zelo značilna za notranjo moralo v SLS. Ker so za konjunkturo raznih špekulantov sodobne gospodar-ske in denarne krize kaj slabe šance, pripravljamo letim vstop v SLS: kaj-

ti poleg slučaja H. Robinšak pri isti Posojilnici, kjer se je Neudauer po besedah »Slovenca« le v toliko izpozabil, da je brez vednosti načelstva dvignil 1.500.000 dinarjev zadružnega denarja je še mnogo gnilega v deželi Danski. Na koncu konca je sedaj za SLS velezaslužni Neudauer še agitacijska in propagandna parola za SLS. »Mehr brauchst net«, pravijo preko Mure. —

Se o privlačnosti cirkusa.

Cirkus Kludsky, ki je dokončal svoje gostovanje v Mariboru ter se odpravil v Zagreb, je bil kaj privlačen zlasti za našo mladež. Dodatno k našemu včerajšnjemu poročilu o privlačnosti cirkusa pa se nam javlja, da sta odšli s cirkusom kar dve dekleti in sicer M. Simončič ter Ana Klajdarič. Obe sta bili sprejeti začasno v činu »sobarice«. Ni izključeno, da napravita žonglersko kariero ter se nam ob eventuelnem povratku cirkusa predstavita kot Miss Stella, Pina Lola, ali kaj sličnega. — ako se njih ne bodo poredi naveličali in poslali — v nehrva-ležno domovino. — Tudi dva Kitajca od trume, ki je pri nas že od jakeul, sta našla s cirkusom pot v svet. Spoznala sta se z vodjo azijske skupine, ki je sam iz dežele »nebeškega solnca«, katere pa še ni videl 30 let, ter potujo križem sveta s svojo družino. —

Zapuščena planinska postojanka

JUBILEJ POHORSKIH IZLETOV. — POZABLJEN KOZJAK. — SV. DUH NEKDAJ IN DANES. — PREZIRANJE UMEŠTO? — NAJCENEJŠE LETOVIŠČE. — MARIBORSKA II. OTROŠKA KOLONIJA? — NAJLEPŠA RAZGLEDNA TOČKA. — UNIKUM RAZMEJITVE IN OBMEJNI TURISTOVSKI PROMET. — PAROLA: NA KOZJAK!

Pravijo, da se je letos afrikansko solnce preselilo k nam, zato tudi izletna sezona ni prišla do viška. Kljub temu zaznamuje Pohorje že rekorden obisk in je Mariborsko kočvo pasiralo letos že blizu 5000 turistov, Ruško kočvo nič dosti manj in še celo Klopni vrh je SPD vrgel lepe dobice, ki bodo omogočili gradnjo novih, že projektiranih pohorskih koč. Pred nekaj dnevi je vesela mariborska izletniška družba slavila jubilej svojega 25. pohorskega izleta — letošnjega leta! To je pač višek navdušenja za naše Pohorje, ki bo vsled svoje bližine, lepote in udobnosti v kočah SPD, ostalo vedno na prvem mestu naših izletniških načrtov. S tem pa ne sme biti rečeno, da drugih lepih planinskih postojank v naši bližini ne bomo obiskovali.

V tem oziru je Kozjak letos pozabljen. Najlepša točka Sv. Duh na Ostrem vrhu (908 m) beleži letos komaj 180 izletnikov. To je minimum povojne dobe, ko je letna bilanca zaznamovala povprečno nad 1000 turistov. Pred vojno so kraj smatrali za planinsko letovišče, kamor so zahajali ljudje iz Gradca in Dunaja, stare spominke knjige nemškega plan. društva (D. Ö. A. V.) pa dokazujejo, da je v poletni sezoni pred vojno prišlo dnevno 20—30 turistov, ob lepih nedeljah pa celo petkrat toliko. Meseca maja ni bilo dneva, da Sv. Duha ne bi obiskala kaka šola, kar se je opazalo prva leta po vojni tudi od naše strani. Edino letos to najlepšo točko našega obmejnega Kozjaka — razen avstrijske šole v Arnfeldu — ni obiskala nobena naša šola! Sploh posvečajo avstrijski Nemci tej postojanki mnogo večjo pažnjo kljub znanemu nazivu »Windische Festung«, ki je pripadla Jugoslaviji, nekaj ji je pa poveljeval okrajni glavar iz Lipnice...

Ali je preziranje te planinske postojanke od naše strani upravičeno? Ali res ne more nuditi toliko kot sosedno Pohorje? Največji greh je pač ta, da Kozjak v svoji skromnosti ne more nuditi nikake komfortno opremljene SPD koč, ki bi jo društvo kot njen lastnik urbi et orbi priporočalo. Faktično pa letovišče in izletnik na Kozjaku lahko dobro in ceno živita, kar je razumljivo z ozirom na goste posejana selišča, ki jih vrh Pohorja ne najdemo. Seveda se pretiranim zahtevam razvajenih meščanov v planinskih vaseh ne more zadostiti, kar pa za naše meščanstvo ne more biti povod za preziranje. Kar se postrežbe tiče, lahko kot večkratni posestnik Sv. Duha izjavim samo to, da sem bil prijetno presenečen: v gostilni »Pri lovcu« se toči izboren muškati silvanec iz Jarenine po 19 Din, ocvrt piščanec stane 30 Din, pečenka 10 Din itd. Vse to točno in čisto, brez pribitka in brez raznih »redov« in »ur«. Isto je tudi v ostalih 3 gostilnah, ki nudijo letoviščarjem celodnevno oskrbo (hrano in stanovanje) po 35 Din dnevno. Človek se počuti popolnoma domačega, ker so ljudje zelo prijazni in gredo radi na roko. Za otroško planinsko letovišče je bil kraj projektiran še pred vojno, ko se je Gradec zanimal za planinske razmere Sv. Duha. Vojna je preprečila nadaljnja pogajanja, razmejitve pa je akcija »nemočila. Ali ne bi mariborska mestna občina proučila možnost II. otroške kolonije pri Sv. Duhu? Hrana bi stala dnevno le 10 Din, za stanovanje pa je v šoli dovolj lepega prostora. Torej bi Sv. Duh tudi v tem oziru nudil vse ugodnosti.

Kar se pa tiče naravnih lepot, Sv. Duh vsekakor prekaša marsikatero planinsko letovišče, kar povdarja tudi naš Badjura v »Kozjakovem pogorju« in ugotavlja žalostno dejstvo, da je Kozjak najbolj zapuščen in od naših turistov najbolj zanemarjena slovenska pokrajina. Neprijetno dirne našega popotnega človeka, ko motri te lepe in ne malo zanimive kraje, a srečava samo tuje, mnogobrojne turisti iz Avstrije, in vidi, kako neverjetno malo zanima nas, kako živi ondodni svet, rod naše krvi, ki bije trd boj za svoj obstanek, poleg tega pa še boj za svoj

materin jezik. Da je tako, krivi smo sami! Stremimo, da bo odslej tudi tod drugače! Prvo turistično delo je opravljeno: razpredene so rdeče vodilne niti na vse strani, v vodniku opisani vsi najvažnejši poti in kraji. Ni torej več zadržka, da ne bi mogli posecati Kozjakovega pogorja. Popravimo, kar smo zamudili! Žal je Badjurov klic od danes ostal »klic vpiččega v puščavi«. Že 2 leti se prodaja Kozjakov »Vodnik«, a prodalo se ga je tako malo, da bi bilo sramotno registrirati številčno ugotovitev...

Pred kratkim je bil izdan poseben propagandni letak, ki omenja vse znamenitosti Sv. Duha. Malokomu je namreč znano, da se tu vidi tudi unikum razmejitve, kakršnega ne more pokazati nobena druga točka naše državne granice. Nesrečna pogodba v St. Germainu je 29. septembra 1919 določila razvodnico med Dravo in Muro za državno mejo na Kozjaku. Slučajno je ta določba razdelila vas Sv. Duh na 2 dela in ji odvzela njen polnos — z lastnimi žužji in s prispevki zgradeno CMD novo šolo, kjer se sedaj nahaja avstrijska enorazrednica s 35 slovenskimi otroci iz slovenskega ozemlja, ki je pripadlo Nemcem.

Impozantna cerkev, postavljena leta 1667, je večkrat v letu pribežališče romarjev. Pravilica pravi, da so pastirji mnogokrat videli na tem mestu na pečini sedečega belega goloba — sv. Duha. Ta »sveti kamen« se še dandanes vidi in je predmet splošnega občudovanja, kameneček od te skale v denarnici je baje najboljši sredstvo proti — praznoti denarnice. (Če ni cvenka, pa je notri vsaj kamen!)

Razgled je naravnost impozanten; Ojstrica, Raduha, Skuta, Kočna, Urška, Peca, Obir, Dobrač, Visoke Ture, Golica, Hochschwab in nemško gorovje do Raks na Semeringu, Burška, Madjarska, naše Prekmurje in Slov. gorice, pred nami pa lipniško in graško polje s štajersko metropolo Gradec. Posebno lepo se vidi zvečer električna razsvetljava v Gradcu, Lipnici in bližnjih Lučanah, ki so samo 2 uri oddaljene. Za postojanko 908 m visoko je to najhvalejše razgledna točka in obenem ljubka gorska vasica, v okusnem starem domačem slogu — slikovit prizor od blizu in daleč.

Dohodov k Sv. Duhu je mnogo. Glavni in najbolj znan je dohod iz postaje Fala mimo elektrarne (ogled!) in skozi Šturmov jarek, skupno 2½ do 3 ure. Ta jarek je v vsakem oziru romantičen, ker teče voda — polna postrvi — v slapičih mimo mlinov in žag proti Dravi.

Zanimiv je dohod naravnost iz Maribora mimo Sv. Urbana in Sv. Križa po dobro markirani poti, ki večkrat pasira avstrijska tla in so mejniki enkrat na eni, drugič zopet na drugi strani ceste, kar večkrat izrabljajo tihotapci. Za to pot je legitimacija priporočljiva, dočim turist iz Fale po Šturmovem jarku ne potrebuje posebne izkaznice.

Pred leti so se res dogajali različni obmejni incidenti, ki pa so dandanes vsled uvidevnosti naših obmejnih finančnih organov popolnoma izključeni. Vsled tega odpade tudi v tem oziru vsak povod za event. preziranje obmejnih planinskih postojank. Nikakih sitnosti se ni bati!

Sedaj popolnoma pozabljeni Sv. Duh na Ostrem vrhu je brezdvomno najlepša in najcenejša postojanka za oddih in občudovanje krasnega sveta, ki se razprostira to in onstran našega obmejnega Kozjaka.

Izletniki! Z Rud. Badjuro Vam kličem: »Popravimo, kar smo zamudili!«

Planinec.

Planinskega vestnika

8. številka 28. letnika je pravkar izšla. Tudi ta številka ima krasno sliko v prilogi ter zanimivo in za planince važno vsebino kakor: Dr. H. Tuma: Triglavska skupina, Jos. Wester: Pred 100 leti na Triglavu — Rosthorn, Dr. Jaka: Ob 20 letnici Vilfanove koč na Beguniščici, Anton Boštale: Moji plezalni polzkusi in preizkusi. Važne so tudi društvene vesti,

Mariborski in dnevni drobiš

Vprašanje nove mariborske kavarne.

Svoječasno smo poročali, da namerava dosedanj lastnik kavarne Central gosp. Strehar napraviti novo moderno kavarano na vogalu Grajske in Slovenske ulice. Pri zadnji občinski seji pa niso dovolili prenovljenja te velike hiše po predloženem načrtu, ker zahteva mestni gradbeni urad na temelju nekega starega regulacijskega načrta pomaknitev nove hiše za celih šest metrov proč od Grajske ulice. Pojavile pa so se medtem tudi še druge težkoče. Iz hiše sta se doslej izselila le dva obrtnika, medtem ko so ostali najemniki, ki jim je bilo deloma že pravomerno sodno odpovedano stanovanje in lokali, vložili opozicijske tožbe proti že dovoljeni deložaciji. Sodišče je zahtevalo za predlagano odložitev deložacij do pravomočnosti opozicijskih tožb visoke kancije, ki so jih najemniki tudi položili in se je prezidavanje hiše v kavarno že radi tega začasno precej zavleklo. Ako namerava g. Strehar zgraditi res moderno kavarno z visokim stropom in posebnimi klubskimi prostori, bi bila to za Maribor gotovo velika, mirno lahko trdimo kulturna pridobitev, ker mestu manjka zračnih, vsem modernim higijskim zahtevam odgovarjajočih javnih lokalov. Kavarne so postale zadnja leta, odkar je minila takozvana verižniška konjunktura bolj javne čitalnice kot zabavišča in je to gotovo znatna protiutež z ozirom na ugovore, da bi s prezidavo predmetne hiše zgubili nekaj stanovanj. Kakor doznavamo, bodo na prihodnji občinski seji zopet razpravljali o tej kavarni, ker je kavarinar zaprosil pri oblastnem odboru za koncesijo v novih lokalih, a se je izjavil oblastni odbor za nepristojnega, češ da ima o tem sklepati mestni občinski svet kot pristojno obrtno oblastvo.

Tolstojev kip

je izgotovil te dni kipar Niko Pirnat. Razstavil ga je v izložbi tvrdke Preis v Gosposki ulici. To je gotovo doslej najboljšo delo nadarjenega umetnika. Z umetniškim in srčnim poletom je dovršeno to delo. Lik glave izraža gigantsko silo idej ravno tako dobro, kakor je pogodil tudi veliko dobrotljivo dušo velikega misleca, apostola in umetnika. Sedaj ob proslavi Tolstojev 100letnice rojstva bi bila nabava Pirnatovega dela vsaki naši kulturni ustanovi v čast in prid.

Dekliška počitniška kolonija

mestne občine mariborske, ki je včeraj zjutraj odpovala k Sv. Martinu na Pohorje z dvema mestnima avtobusoma, je srečno dospela na cilj ob 13 uri. Izpod klanca na vrh je rabila pri trikratnem počitku tri ure. Na vrhu jo je čakal izborni obed. Nad prisrčnim sprejemom in lepoto kraja so bile vse udeležence naravnost očarane. K temu je mnogo pripomoglo tudi krasno vreme. — Pod klancem pri Slovenski Bistrici, kjer sta se avtobusa ustavila, je bilo veselo srečanje z deško kolonijo, ki se je ravnokar vračala in z istima avtobusoma dospela v Maribor ob 12. Takoj ob svojem prihodu so bili dečki pregledani in tehtani na mestnem fizikatu. Pokazali so se zelo lepi uspehi, dečki so zdravi, zagoreli kakor zamorčki in izborno razpoloženi, četudi so bili na Pohorju samo 3 tedne. Priznati je treba, da je akcija uspela v polni meri.

Se ena knjižnica Zveze kulturnih društev.

V nedeljo dopoldne je ustanovila Zveza kulturnih društev v Mariboru v Kalobju pri Sv. Juriju ob juž. žel. javno ljudsko knjižnico. Po ustanovitvi so domači fantje in dekleta igrali Medvedovo igro »Stari in mladi«. Pod vodstvom šolskega upravitelja g. Kodriča so si sami napravili oder z vsemi potrebnimi kulturnimi izrednim zanimanjem so sledili domačini besedam predsednika Zveze kulturnih društev, ko je govoril o potrebi izobrazbe in o važnosti slovenske knjižnice. Vodstvo knjižnice je prevzel tročlanski odbor in vlada trdno prepričanje, da bo knjižnica lepo uspevala.

Mariborski bančni zavodi

poslujejo od 1. do 31. avgusta za stranke le od 8. do 13.30 popoldne.

Nepošten pomočnik.

Mladi pekovski pomočnik K. Š. je ukra del svojemu delodajalcu v Ribnici na Pohorju iz zaklenjenega kovčega 9700 Din ter zbežal preko meje.

Napredovanje v kaznilnici.

V mariborski kaznilnici so bili imenovani za višje paznike v I. skupini zvančnikov pazniki Franc Štebih, Franc Butolen in Alojzij Longino. Razen tega so napredovali v I. skupino zvančnikov višja paznika Alojzij Vales in Josip Lubajšek ter paznik Franc Razlag, v II. skupino zvančnikov pa pazniki Rudolf Zelzer, Ivan Golob, Josip Cvetko, Ivan Meško, Josip Knez in Štefan Potočnik.

O zadnjem dežju.

ki je v neposredni okolici Maribora zelo ugodno vplival na žejna polja, travnike, vrtove in vinograde, smo včeraj poročali. Danes pa se nam javlja, da je ponekod divjala nevihta s strelo in — točo. Zlasti v okolišju Ljutomera in Ormoža proti Medjimurju so dobili ta nezaželen dar nebes. Toča je posebno v vinogradih napravila sicer občutno, vendar (po dosedanjih poročilih) hvala bogu ne prehudo škodo. Tudi haloške gorice je obiskala toča v precejšnjem obsegu, dočim je v gornji Dravski dolini proti Dravogradu naškodila novim hmeljskim nasadom. Blizu Konjic je strela udarila v neko hišo ter ubila gospodarja. Vsa kmetija je zgorela. Tako nam poroča potnik iz Slov. Konjic.

Vrlemu možu naprednjaku na zadnjo pot.

Pokojni g. Ludvik Dolajš, o čegar prerani tragični smrti smo včeraj poročali, je bil odločno naprednega mišljenja. Bil je somišljenik SKS, v kateri je deloval sicer tiho, a uspešno. Skoro četrtino svojega življenja je trpel vsled razdrapanosti živcev. Svojo dolgotrajno in mučno bolezen pa je trpel s stoječim mirom in občudovanja vredno vdanostjo. Bil je odkrit značaj, dober in previden gospodar, vreden družinski oče, zvest prijatelj in zaveden naprednjak. Nekaj dni pred nesluteno smrtjo je z veseljem govoril o KDK, v katero je stavil svetlo nado za skorajšnje zboljšanje neznosnih razmer, v katerih se nahajamo. — Na zadnjo pot kličemo vrlemu možu-poštenjaku: Četudi je nas ločila od Tebe kruta smrt, Tvoj spomin bo v naših vrstah trajno ohranjen! Počivaj mirno v zemlji, katero si tako odkrito ljubil! —

Požar v Slovenski Bistrici.

Preteklo noč kmalo po polnoči je izbruhnil požar v Slovenski Bistrici v enonadstropni hiši, v kateri so stanovali kolar Razboršek, mizar Serajšek in še neka tretja stranka. Goreti je začelo v pritličju, kjer so bili delavni prostori ob obrtnikov. Kako je ogenj nastal, se še ni ugotovilo. Radi obilice jako gorljivega materiala je naglo gorelo in ni bilo mogoče rešiti hiše in pohištva kljub velikemu naporu domačih in drugih gasilcev. Ob dveh zjutraj so prihiteli na pomoč tudi gasilci iz Maribora.

Trgovci, obrtniki, gostilničarji in kavararji.

ki žele o priliki glavne skupščine jugoslovenskega učitelstva seznaniti goste s svojim podjetjem, prosimo, da prineso besedilo oglasa najkasneje do petka 3. tm. v pisarno pomožne šole v Razlagovi ulici št. 16. I. do dvanajste ure. Opozarjamo na važnost teh oglasov, ker pride v Maribor okrog 2000 gostov iz vseh krajev naše države, ki bo vsak prejel ob prihodu v roke program. Oglasi bodo natisnjeni v programu. Za ceno se ustmeno dogovorimo.

Pevsko društvo »Zarja« v Pobrežju priredi poletno veselico dne 5. avgusta ob 4. uri pri g. Balonu. Vstopnine ni. 1455

Zdravnik Dr. Vilko Marin do preklica ne ordinira. 1464

Znani grafiolog A. Winterry, sotrudnik vojvodinskih listov, se od 3. avgusta nahaja v Mariboru, kjer sprejema v hotelu »Pri Zamorcu« obiske občinstva. A. Winterry razloži po rokopisu značaj, po hiromantiji pa tudi življenjepis po preteklosti, sedanjosti itd. A. Winterry je telepatično na podlagi rokopisa pred štirimi meseci v Pančevu odkril veliko kriminalno zadevo, ko je bilo več ljudi zastrupljenih. 1454

Grof Zeppelin in David Schwarz

V SPOMIN POZABLJENEGA IZNAJDELJA.

Te dni so v Friedrichshafnu slovesno krstili novo ogromno zračno ladjo, ki bo nosila ime Zeppelina. Slovesnosti so prisostvovali samo povabljeni gosti. Slovesnost so priredili samo za povabljenca najbrž v zavesti, da ljudstvo še precej skeptično gleda na tekmo med zračnimi ladjami in letali. Krstu je prisostvovala tudi hčerka velikega zrakoplovca Zeppelina in njej se je tudi posrečilo, najti ob tej slovesnosti jako pomembno besedo. Povedala je, da »stari, dobri časi« niso bili naklonjeni njenemu očetu, ki je pa položaj tako dobro spoznal, da se je pri svojem stremljenju posvetil bodočnosti in ne neprijetni sedanjosti. Cesar Viljem kot najvišji vojni poveljnik ni mogel dolgo odpustiti Zeppelinu, da je zapustil vojaško službo in tudi pozneje, ko so se ob velikih uspehih zrakoplovstva morali celo starokopitneži prepričati o njegovem pomenu, je bila iznajditelju cesarska »milost« samo napoti. Povodim slovesnosti v Friedrichshafnu so listi mnogo pisali v Zeppelinu, prav malo pa o možu, čigar ideje so pomagale v izdatni meri razvoju zrakoplovstva sploh, Zeppelinovemu delu pa še posebej.

To je bil madžarski Jud David Schwarz, čegar usoda ne bi smela ostati pozabljena. Mož je trgoval z lesom in ko je moral večkrat dalje časa samotariti v kakem gozdu, je proučeval znanstvene knjige. Ko se je bavil z mehaniko, je prišel na idejo zračne ladje. Ko so tedaj vsi smatrali tkanino za edino mogočo obodo balona ali zračne ladje, je Schwarz mislil na uporabo kovine ter tako prišel na aluminij. Te misli so ga tako prevzele, da je trgovino obesil na klin in se z vso vztrajnostjo iznajditelja posvetil novemu delu. Da bi aluminij boljše spoznal, se je dal namestiti kot delavec v neki tovarni. Tu je odkril nekatere, do tedaj nepoznane lastnosti aluminija, naskrivaj pa pridno delal na svojih projektih. Svoj načrt je leta 1890 predložil na Dunaju vojnemu ministru Krieg-

hammerju, ki se je sicer o predlogu pohvalno izrazil, pri tem pa iznajditelju razodel, da poskusov radi pomanjkanja gmotnih sredstev ne more izvesti. Ker se je po Dunaju o Schwarzovem projektu mnogo govorilo, je zvedel o tem tudi ruski poslanik, ki je Schwarza priporočil v Petrogradu. Schwarza so pozvali v Petrograd in tu so tudi zgradili zračno ladjo po njegovem načrtu. S poskusno vožnjo so pa dolgo odlašali in ko je končno le bilo tako daleč, je Schwarz zvedel, da ga nameravajo zapreti kot špijona. S krvavečim srcem je svoje delo uničil in pobegnil.

Obrnil se je v Berlin, kjer so ga po vjaških pisarnah brez konca in kraja zasiljevali, končno pa le postavili na Tempelhofer delavnico za njegove poskuse. Zgradila se je nova zračna ladja in za poskusno vožnjo l. 1896 se je zavezal sam cesar Viljem. Radi manevrov je bilo pa vse odloženo in Schwarz je ves obupan potoval na Dunaj. Po dolgih mescih so ga zopet vabili v Berlin, uspeha svoje iznajdbe pa le ni doživel, ker ga je med potovanjem zadela kap. Vdova, ki je ostala s tremi nepreskrbljenimi otroci, je pogumno nadaljevala njegovo delo. Na Dunaju so odkrili vse njene predloge in prošnje, v Berlinu so pa nazadnje le dovolili poskusno vožnjo, a so prepovedali udeležbo vsem osebam vojaškega zrakoplovnega oddelka. Po dolgem trudu je našla Schwarzova nekega ključavničarja, ki je služil nekaj pri zrakoplovcih. Mož je pa radi malenkostnega defekta pri poskusni vožnji na Tempelhoferu zgubil glavo in poskus se je ponesrečil.

Slučajno je bil navzoč Zeppelin, ki je Schwarzovo povabil k sebi ter se z njo pogodil za vse osnutke in načrte pokojnega Davida Schwarza. Zeppelin je sam vedno povdarjal, da mu je to mnogo koristilo, ter je tudi izdatno skrbel za potomce nesrečnega iznajditelja.

Sport

Prvenstvo nogometa na svetu

Mesec julij in avgust sta letos najvažnejša v našem nogometnem sportu: v tekmah, ki so priče 8. tm. in se zaključijo — če ne pride vmes kaj izrednega — dne 12. avgusta, oziroma morda že prihodnjo nedeljo 5. avgusta, si pribori ta ali oni klub ponosni naslov prvaka Jugoslavije, njegovo moštvo pa bo odlikovano z 11 častnimi kolajnami. Po nedeljski tekmi je Gradjanski, ki vodi v prvenstveni tabeli pred BSK za eno točko, na najboljši poti, da postane prvak države. Prihodnja nedelja prinese odločitev.

V tem času ne bo nezanimivo, ako se ozremo malo po svetu, kako in kdo igra za prvenstvo po drugih državah. V večini držav se igrajo prvenstvene tekme po angleškem sistemu na točke. Ponekod igrajo za prvenstvo države samo v enem nerazdeljenem razredu, kamor spada že vnaprej 6, 8 ali 10 najmočnejših klubov; kakor n. pr. Anglija, Češka, Avstrija in Madžarska.

Anglija. Najvažnejše je prvenstvo treh profesionalnih lig ali divizij, kakor jih tudi imenujejo že 50 let sem. Prva in druga liga štejeta po 22 klubov, tretja pa se deli v severno in južno grupo, tudi vsako po 22 klubov. Zmagovalec I. lige je »All-England-prvak«. Ta naslov si je priboril letos Everton v Liverpoolu, med tem ko je pokalni prvak znani Blackburn Rovers, ki je bil neda no prav pogosto premagan v Srednji Evropi.

Belgija je prevzela angleški sistem. Po vojni je skoro vsa leta prvak Beerschot C. v Anversu, ki si je tudi letos priboril ta častni naslov.

Nemčija igra za prvenstvo sedmih pokrajinskih zvez na razne načine. Za prvenstvo države se kvalificira 16 moštev, ki odigrajo v štirih tednih po čistem pokalnem sistemu celo državno prvenstvo. Baš preteklo nedeljo je postal pr-

vak Nemčije »Hamburger Sport-Verein« in se je morala berlinska Hertha zadovoljiti z drugim mestom.

Francija pošilja v »Division d'Excellence« prvake šestih pokrajinskih zvez, med katerimi je sedaj prvak Stade Francaise v Parizu, pokalni prvak pa Red Star Olimpique.

Nizozemska ima v pet oddelkih 50 klubov. Petorica prvaka igra 8 končnih tekem, ki dajo prvaka. Letos je prvak Feyenoord v Rotterdamu.

Italija razdeli v bodoče svoje neamaterje v dve skupini po 12 klubov. Po 4 najboljši klubi vsake skupine pridejo v častno divizijo, ki se bodo borili za prvenstvo. Sedanji prvak je F. C. Torino.

Avstrija ima v prvi ligi 13 klubov profesionalov. Hakoah in Simmering sta izpadla letos v drugi razred, Nicholson pa se je povzpel v prvo ligo. Prvenstvo Avstrije je identično z onim Dunaja. Prvak in pokalni zmagovalec je Admira.

Madžarska ima isti sistem kot Avstrija, samo da igrajo v prvi ligi tudi nekateri klubi iz province. Prvak in pokalni zmagovalec Ferencváros.

Češkoslovaška ima kakor Avstrija in Madžarska profesionalno prvenstvo. V prvi ligi je 7 klubov. Letošnji prvak Viktoria Žižkov.

Škotska igra kakor Angleška. Zanimivo je le, da ima v prvi ligi tudi amaterski klub Queens Park iz Glasgowa. Prvak in pok. zmagovalec Glasgow Rangers.

Španska. Prvo in drugo plasirani klubi podzveznih prvenstev igrajo za državno prvenstvo po skupinah. Prvak F. C. Barcelona.

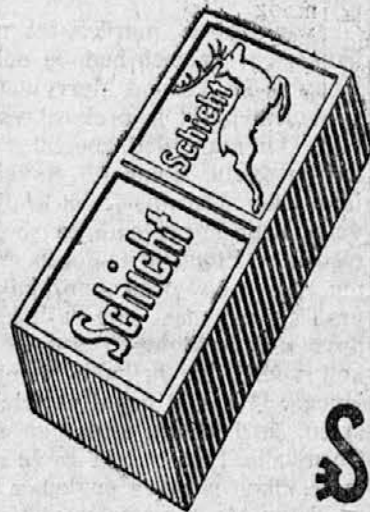
Švica: prvak Grasshoppers v Curihu, pokalni zmagovalec Servette v Ženevi.

Tekme za državno prvenstvo.

Radi slabih oz. ponekod sploh pretiranih telefonskih vesti je bil v nedeljo zve-

Lepa Slovenka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno blešča-
lo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

čer javljen iz Splita napačen rezultat tamojšnje nogometne tekme Hajduk—Jugoslavija. Pravi rezultat se glasi: neodločena tekma 2:2. Vrstni red posameznih klubov v prvenstveni tabeli je isti, kot smo ga objavili včeraj, samo da so se spremenile točke pri Hajduku in Jugoslaviji: 1. Gradjanski 7, 2. BSK 6, 3. Hajduk 3, 4. Hašk 2, 5. Jugoslavija 2, 6. Sašk 0. — Hajduk je najavil JNSu protest proti verifikaciji nedeljske tekme z Jugoslavijo.

Zavarovanje nogometašev LNP.

Glavna skupščina LNP je pooblastila upravni odbor, da zavaruje verificirane igralce LNP proti nezgodam pri tekmah in treningih na bazi ponudbe zavarovalnice »Jugoslavija«, in sicer za enkrat za slučaj smrti (odškodnina 15.000 Din) in trajne invalidnosti (45.000 Din). Premijo bo plačeval LNP iz poškodbenega fonda. V kolikor bodo dopuščala sredstva, se bo prispevalo iz tega fonda tudi k bolniškim stroškom pri tekmah poškodovanih igralcev po posebnem pravilniku, ki ga bo priredil upravni odbor.

Francozi zmagali v Davisovem pokalu.

Včeraj se je odigral v Parizu finale v Davisovem pokalu za l. 1928: Cochet je premagal Tildena 9:7, 8:6, 6:4 in Lacoste Hennessey 4:6, 6:1, 7:5, 6:3. Končni rezultat se glasi 4:1 v korist Francije. S to zmago so si Francozi drugič priborili Davisov pokal.

Sokolstvo

25letnica Sokola v Ljutomeru

Za proslavo 25letnice se pripravljajo vsa bližnja društva v lepem številu, tako da se bo dne 12. avgusta vršila na Murskem polju krepka manifestacija sokolske misli. Na akademiji dne 11. avgusta nastopijo vsi društveni odseki: telovadci vseh kategorij z lepimi in učinkovitimi vajami, dramski odsek z Funtkovo eno dejanko »Za hčer«, kakor tudi glasbeni in pevski odsek. Pestrí program bo torej pokazal vse društveno delovanje. Dne 12. avgusta so dopolne telovadne vaje, med tem se društvo pokloni na pokopališču pokojnim bratom; nato se bo vršil slavnostni zbor v Sokolskem domu. Ob 11.30 uri krene povorka z godbo in jezdec z glavnega kolodvora po mostu ter konča pri Sok. domu. Popoldne bo telovadni nastop. Kot vstopnice se bodo dobili spominski znaki po 5 Din. Društvo vabi vsa bližnja bratska društva, svoje prijatelje in podpornike ter pristaše sokolske misli, da se v velikem številu udeležijo njegovega slavlja ter tako hkratu proslavijo spomin na ljudski tabor v Ljutomeru l. 1868. Zdravo!

Kupujte železniške vozne karte v biljetarni 'Putnika' v Mariboru, Aleksandr. 53

Rusolasci

(The Red — headed Leaguer).

Angleški napisal A. Conan Doyle. Poslovenil K. Savec.

»Vam se mudi domov, doktor, kaj ne?« me je vprašal na potu iz dvorane. »Da, ne bilo bi slabo, ko bi malo pogledal, kaj je doma novega.«

»Mene pa še čaka majhen popravek, ki me bo zadrževal vsaj nekaj ur. Tista stvar s Coburg-squarea je resna.«

»Resna?«

»Velik zločin se pripravlja, a uverjen sem, da ga preprečim. — Ker je danes sobota, je stvar zelo opasna. Nocoj Vas bom potreboval.«

»Obkorej?«

»Devet bo dovolj zgodaj.«

»Ob devetih bom pri Vas v Pekarski ulici.«

»Prav dobro. In še nekaj, doktor! Nemara bo malo nevarno, zato bodite tako prijazni in se oborožite s samokresom.« Mahnil je z roko, se okrenil in izginil v gneči.

Mislil, da nisem bedastejši od drugih ljudi, toda vselej sem bil malo v zadregi, kadar sem imel posla s Sherlockom Holmesom. Tudi v novem slučaju sem čul le to, kar je čul tudi on, sem videl le to, kar je videl tudi on; a po njegovih besedah je bilo očitno, da mu je vse jasno, kar se bo zgodilo, dočim je bila meni vsa stvar čudno zamotana in povsem nepojmljiva. Ko sem se peljal domov v Kensington, sem spotoma stvar še enkrat premislil, in sicer od nenavadne zgodbe, ki nama jo je bil povedal rusolasci prepisala »Naučnega slovarja«, do ogleda na lici mesta na Saxa-Coburg squareu in čudnih besed, s katerimi se je bil prijatelj od mene poslovil. Kaj je nameraval z nočnim pohodom in čemu bi se naj oborožil? Kam sva bila namenjena in kaj sva mislila storiti? Dobro sem razumel Holmesov mig, da je tisti golobrad pomočnik gospoda Wilsona nevaren negodnik — človek, ki je bil sposoben za vsako hudobijo. Hotel sem priti stvari do dna, pa nisem uspel; zato sem se vdal v usojo in čakal noči, ki je morala vse razjasniti.

Petnajst minut po deveti uri sem se odpravil od doma in pohitel skozi park in po oksfordski ulici v Pekarsko ulico. Dva izvoščka sta čakala pred vrati in stopivši v vežo sem čul glasove, ki so prihajali s prvega nadstropja. Zatekel sem Holmesa v živem razgovoru z dvema možema; prvi je bil Peter Jones, državni redar, drugi pa dolg, slok mož, otožnega lica; klobuk se mu je lesketal,

kakor bi bil prišel pravkar iz tovarne, in njegova spodobna suknja je imela dolge škrice.

»Ha, zdaj smo pa vsi, se me je obveselil Holmes; hitro je oblekel svojo dolgo modro suknjo in segel na polico po težek lovski bič. »Watson, zdi se mi, da sta si z gospodom Jonesom iz Scotland-yarda že stara znanca! Dovolite, da Vas predstavim gospodu Merryweatheru, ki nas bo spremljal nocoj pri naši pustolovščini.«

»Lejte, gospod doktor, nocoj zopet skupaj loviva,« je rekel Jones po svoji prijazni navadi. »Tale naš prijatelj je nedosegljiv, nihče ne utegne uprizorjati takih lovov. Ničesar drugega mu ni treba ko starega psa, ki mu pomaga goniti.«

»Upam, da nam naša divjačina ne pobegne,« je zamišljeno pripomnil gospod Merryweather.

»Le zanašajte se na Holmesa, gospod,« mu je prigovarjal redar uverjeno. »Mož ima sicer nekam čudne metode, ki so po mojem mnenju prezanstvene in prefantastične, a v njem tiči dobro detektivsko jedro. Priznati moram, da je postopal v nekaterih podjetjih, na primer v slučaju Sholtovega umora ali ogrskega zaklada, tako večje, kakor bi bil redar po poklicu.«

»Oh, če Vi to trdite, potem sem prepričan, da je vse v redu,« je besedičil tuje malo prešerno. »Sicer pa rad priznavam, da pogrešam nocoj svoj tarok. V sedem in dvajsetih letih je to prva sobota, da ne igram svoje partije.«

»Uverjen sem,« je dejal Sherlock Holmes, »da boste igrali nocoj na večji dobitek in da Vas bo igra bolj zabavala. Vaš dobitek, gospod Merryweather, iz naša kakih trideset tisoč funtov; Vam pa, gospod Jones, pride v pest tisti negodnik, ki ga že toliko časa brezuspešno lovite.«

»Ivan Clay — morilec, tat, ponarejalec bankovcev in vseh hudobij oče. — Mlad lopov je še, gospod Merryweather, toda v svojem poslu je prekosil vse vrstnike in rajši bi mu nadel zapestnice ko ne vem kaj na svetu. Znamenit človek je mladi Ivan Clay. Ded mu je bil kraljevski vojvoda, nepridiprav sam pa se je šolal s plemiči v Etonu in Oxfordu. Možgani so mu prav tako premeteni, kakor so mu prsti spretni; dasi smo našli njegove sledove pri vsaki lopovščini, le nismo nikoli vedeli, kje in kako bi mu prišli do živga. Danes je nekaj ukradel na Škotskem, jutri pobira denar za sirotišče v Cornwallu. Leta in leta ga že zasledujem in še nikoli si nisva pogledala v oči.«

»Upam, da Vam ga predstavim nocoj. Tudi jaz sem že dvakrat ali trikrat na-

plesal z gospodom Clayem in pritegniti Vam moram, da stoji na višku lopovske umetnosti. Sicer pa je že deseta ura minila in čas je, da se odpravimo. Če vidva odrineta s prvim izvoščkom, Vama slediva z Watsonom v drugem.«

Potoma Sherlock Holmes ni bil baš gostobeseden; slonel je v kotu kočije in brenčal melodije, ki jih je bil popoldne čul. Drdrali smo po brezkončnem labirintu razsvetljenih ulic in končno zavili v Faringdon-street.

»Zdaj smo čisto blizu,« mi je šepnil prijatelj. »Tale Merryweather je bančni ravnatelj in stvar se tiče njega osebno. Za vsak slučaj sem povabil tudi Jonesa. Ni slab dečko, dasi je v svoji stroki pravi mojster skaza. Diči ga velika krepost: hraber je kakor buldog in drži tako trdno kakor jastog, ki se je oklenil plena. Tu smo in vem, da nas že čakajo.«

Zavili smo v tisto obljudeno ulico, ki sva jo bila promatrala zarana. Izvoščka smo odpravili domov in sledili smo gospodu Merryweatheru v ozko zagato, kjer nam je odprl stranske duri. Stopili smo na tesen hodnik, ki nas je privedel do močnih železnih vrat. Tudi ta so se odprla in nato smo se spuščali po zavitih stopnicah vedno nižje, dokler nismo prišli do drugih ogromnih vrat. Gospod Merryweather se je zaustavil in prižgal svetilko, potem nas je povedel po temnem hodniku navzdol. Dišalo je po zemlji. Končno je odprl tretja vrata in nas pustil v prostrano klet; ob stenah so bili naloženi zaboji in škatle iz debele pločvine.

»Tu Vam ne preti bogve kaka nevarnost,« je pripomnil Holmes, vzdignivši svetilko in ozri se po zakladnici.

»Le tu je opasno,« je odgovoril gospod Merryweather in butnil s palico ob tlak. »Čujte, čujte, za božjo voljo, to zveni, kakor da je oflo!« je nato vzkliknil in nas začudeno pogledal.

»Lepo Vas prosim, mi povejte,« ga je osorno oštel Holmes. »Vsa stvar nam ogražate s svojo neopreznostjo! — Bodite tako dobri, sedite na kak zaboj in ne vti-kajte se v tuje posle!«

Gospod Merryweather se je dostojanstveno umaknil h kovčegu in ves užaljen sedel, Holmes pa je pokleknil na tla in začel ob svitu svetilke natančno pregledovati razpoke med pločami. Nekaj hipov mu je zadostovalo; potem je zadovoljno vstal in spravlil lečo v žep.

»Celo uro bomo še čakali,« je dejal, »ker ne morejo ničesar ukreniti, dokler dobri gospod Wilson trdno ne zaspi. Potem pa ne bodo zamudili niti minute; hitreje ko opravijo, več časa jim ostane za beg. Gotovo ste že dohnali, doktore, da stojimo v kleti malone največje londonske banke. Gospod Merryweather je ne prvi ravnatelj in pojasnil Vam bo, zakaj se največji londonski lopovi baš sedaj zanimajo za to skrivališče.«

»Tu hranimo naše francosko zlato,« je šepnil ravatelj. Posvarili so nas prav resno, naj se čuvamo, ker nam ga hočejo ukrasti.«

»Vaše francosko zlato?«

Dalje prihodnjič.

Mali oglasi, ki se štijejo v posebni deli in se plačujejo po vsaki besedi 50 p, najmanjši znesek 10 p.

Mali oglasi

Zenitve, dopisništvo in oglaševanje v revijah in listih plačujejo se po vsaki besedi 50 p, najmanjši znesek 10 p.

Profesor
išče s 1. septembrom pri boljši rodbini, event. tudi pri samostojni dami primerno mebl. solčno sobo s celo postrežbo in dobro hrano. Natančneje ponudbe do 4. avgusta na upravo »Večernika« pod šifro »Doktor«. 1451

Prazno sobo
se takoj odda. Dušanova ulica 9. 1410

Sostanovelec
se sprejme. Židovska ulica 12. 1457

Antikvarične mobilije
ceneno na prodaj. Naslov pove uprava »Večernika«. 1439

Kuharja ali kuharico
za kavo se išče. Ponudbe na Veliko kavararno v Mariboru. 1459

Prazna soba
s posebnim vhom v sredini mesta se odda v najem. Naslov pove uprava lista. 1458

Triko svilo
140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17, Maribor. XIII

Dipl. profesor francoskega jezika
poučuje francoščino za ponavljalne izpite in daje konverzациjo. Naslov pove uprava lista. 1452

Volneni deleni
dobite od 16 Din naprej samo pri J. Trpinu, Maribor. Glavni trg 17.

1468

Jutri v sredo
I. avg. ob lepem vremenu
pri »Gambrinu«
VELIKI VRTNI
KONCERT

Schönherrjeva godba

Občeznana dobra kuhinja,
privovrstna vina, Tschelligi-
jevo marčno pivo in pivo
»a la Pizen«

Začetek ob 20. uri
Vstop prost

Za obilni obisk se priporoča

A. J. RAČIČ, restavrater

PREVZEM GOSTILNE!

Cenj. občinstvu si dovoljujem uljudno naznani, da sem prevzela znano gostilno »Tržaški dvor« na Tržaški cesti št. 44. Z mojo dolgoletno prakso zagotavljam cenj. goste z najboljšo solidno in točno postrežbo. Točila bom pristna domača vina, Unionsko pivo, ter bodo mrzla in topla jedila vedno gostom na razpolago

Za mnogobrojni obisk se priporoča **TEMENT ELIZA.**

V KAVARNI EVROPA
od 1. avgusta dalje nov spored

PAVEL NEDOG
čisti kemično
in barva vsakovrstne
obleke, tkanine in žalne
obleke v **24. urah**
najlepše in najcenejše.
532

MARIBOR
Gosposka ulica 33
Razlagova ulica 22

Spominjajte se CMD!

Sveik
v slovenskem prevodu!

Knjiga je v jako lični opremi in velja broširana 46 Din, v platnu vezana 56 Din. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruge
Maribor, Aleksandrova c. 13

NI VSEENO

katero znamko kolesa si kupite. Vedeti morate, da so kolesa po Din 2300.—, 1600.— in 1000.—. Varujte se najcenejših koles, ker se podražijo vsled popravil.

Kupite samo
STEYR-WAFFENRAD
z dve letnim jamstvom.

Glavno zastopstvo in zaloga 3107
Bogomir Divjak, Maribor, Glav. trg 17

Odobrodajapo nizkiceni
za čevlje iz usnja in platna
traja še do 15. avgusta t. l.

V veliki izbiri in po nizki ceni so tudi:
sandale, opanki, čevlji za tenis in kopanje itd.
Neprekosljivi so moji modni sandali s krom podplat:
lahki, elastični, trpežni ter prijetni in zdravi va hojo.

Tvrška Jos. Waidacher, Maribor,
Slovenska ulica št. 6
1462